

بررسی قانون و اطلاع دادرسی با مروری بر راهکارهای رفع اطلاع دادرسی

مهدی سجادی منفرد

وکیل دادگستری، کارشناس ارشد حقوق خصوصی، مدرس دانشگاه پیام نور واحد رستم.

چکیده

مقاله حاضر درصدد است که به بررسی قانون و اطلاع دادرسی با مروری بر راهکارهای رفع اطلاع دادرسی بپردازد. اطلاع دادرسی، به‌عنوان یکی از معضلات قضایی ما، تولدی هم‌زمان با تأسیس دادگستری‌ها داشته است. عوامل اطلاع دادرسی بنا به مقتضیات زمانی و مکانی و بسته به شرایط اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی، متفاوت است؛ و تقریباً شامل تمامی دعاوی اعم از مدنی و کیفری می‌گردد. اطلاع دادرسی به معنای طولانی شدن زمان دادرسی‌ها است. اگرچه اطلاع دادرسی، در هیچ‌یک از مواد قانون آیین دادرسی مدنی ذکر نشده است لیکن این به معنای غفلت قانون‌گذاری از این امر مهم نیست، چراکه اصل سرعت در دادرسی‌ها (منع اطلاع دادرسی) از اصول بدیهی آیین دادرسی مدنی به شمار می‌رود. از آنجاکه اطلاع دادرسی و تأخیر در صدور احکام قطعی، از یک‌سو منجر به تأخیر در احقاق حق افراد می‌گردد و این خود کمتر از بی‌عدالتی نیست؛ و از سوی دیگر سبب افزایش پرونده‌های ورودی در دستگاه قضایی می‌گردد و این امر هم موجب سردرگمی قضات می‌گردد و هم پایین آمدن کیفیت رسیدگی‌ها را به دنبال دارد. از جمله این عوامل: می‌توان به نقش و تأثیر قانون و قانون‌گذاری اشاره نمود. باید گفت که قوانین، چه قوانین ماهوی و چه قوانین شکلی، نقش بسزایی در اطلاع دادرسی‌ها دارند؛ که در این‌بین نقش قوانین شکلی، در طولانی شدن فرایند دادرسی‌ها نمایان‌تر است. به نظر می‌رسد: اصلاح پاره‌ای از قوانین، علی‌الخصوص قوانین شکلی بتواند تا حدود زیادی معضل اطلاع دادرسی در نظام قضایی ما را کاهش دهد. روش مورد استفاده در این پژوهش توصیفی - تحلیلی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: اطلاع دادرسی، قانون‌گذاری، دستگاه قضایی، اصلاح قوانین.

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۷، صفحات ۲۱۱-۲۰۲